

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Renze Salet

Ons kenmerk

E24.000435

Bijlagen

- Integraal Veiligheidsplan 2022-2026
- Criminaliteitscijfers 2023
- Infographic Ondernijning Nijmegen 2023

Datum 30 januari 2024
Onderwerp Veiligheidsbrief 2024

Geachte leden van de raad,

Jaarlijks informeren we u met onze veiligheidsbrief over de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Zoals afgesproken tijdens de raadsbijeenkomst systematiek veiligheidsbeleid op 1 maart 2023 volgt de jaarlijkse veiligheidsbrief de structuur van het door u vastgestelde Integraal Veiligheidsplan 2022-2026 (IVP) ‘Samen veilig en weerbaar’. In deze veiligheidsbrief beschrijven we per thema de vorderingen van de uitvoering van het plan in 2023. Daarnaast wordt vooruitgeblikt op de uitvoering van het IVP in 2024. Daarbij betrekken we relevante maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de criminaliteitscijfers.

Bij een succesvolle uitvoering van ons veiligheidsbeleid zijn belangrijke taken weggelegd voor team Toezicht & Handhaving. In verband met gesignaleerde knelpunten in de handhavingcapaciteit heeft uw raad de motie “Vraag en wij zullen antwoorden” aangenomen. Naar aanleiding daarvan is recent het benchmarkonderzoek afgerond. Op basis daarvan werken we aan een geactualiseerde toekomstvisie voor Toezicht & Handhaving. Hierop komen wij voor 1 april 2024 bij u terug.

Hieronder geven we eerst een duiding van de criminaliteitscijfers over 2023. Vervolgens behandelen we de prioritaire beleidsthema's en daarna de thema's die we als kerntaak van de overheid hebben gedefinieerd.¹ Daarbij besteden we aandacht aan de dwarsverbanden tussen de verschillende thema's en betrekken we de criminaliteitscijfers en infographic ondernijning (zie bijlagen).

¹ Bij het lezen van de plannen voor 2024 is het goed om in het achterhoofd te houden dat de gemeentelijk inzetbare gelden in het programma Veiligheid (dit programma omvat in 2024 €22,5 miljoen, waarvan € 16,6 miljoen opgaat aan onze bijdrage aan de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, brandweezorg) vrijwel uitsluitend worden besteed aan personele inzet. De aanpak van de thema's uit deze veiligheidsbrief richt zich vooral op de wijze waarop we de gemeentelijke regierol in het veiligheidsdomein invullen.

Criminaliteitscijfers 2023

Het aantal vermogensdelicten is in 2023 vergelijkbaar met het aantal in 2022. In 2023 is het aantal woninginbraken, fietsendiefstallen en auto-inbraken afgenomen ten opzichte van 2022. Fietsendiefstal blijft in 2023 het meest voorkomende vermogensdelict. We zien tussen 2022 en 2023 een toename van andere type delicten, waaronder diefstal van/uit overige voertuigen (waaronder diefstal van accu's, displays en katalysatoren) en winkeldiefstal. Het aantal vermogensdelicten is in 2022 en 2023 lager dan in 2019 (pre-corona). Als we verder in tijd terugkijken, zien we dat het aantal vermogensdelicten afneemt van 561 per 10.000 inwoners in 2012 naar 279 per 10.000 inwoners in 2023.

Het aantal geweldsdelicten is tussen 2022 en 2023 gedaald met 15%. Er is een daling van bedreigingen, registraties openlijk geweld tegen personen, straatroven, registraties wapenbezit en huiselijk geweld. Als we verder terugkijken, zien we dat het aantal geweldsdelicten afneemt van 143 per 10.000 inwoners in 2014 naar 84 per 10.000 inwoners in 2023. Het aantal geweldsdelicten is in 2023 lager dan in 2019 (pre-corona).

Het aantal registraties van overlast en vernieling is in 2023 vergelijkbaar met het aantal in 2022. Er is tussen 2022 en 2023 sprake van een sterke daling van 'geluidshinder overig'. Daarentegen is het aantal registraties overlast door dak- en thuislozen en overlast door personen met verward gedrag ten opzichte van 2022 toegenomen met 63% respectievelijk 8%. Hoewel het stijgingspercentage overlastmeldingen door dak- en thuislozen hoger is, is de omvang van het aantal meldingen overlast verwarde personen veel groter. Het aantal meldingen drugs- en drankoverlast is weliswaar vergelijkbaar met 2022, maar fors hoger dan de jaren hiervoor. Het aantal registraties van overlast en vernieling is in 2023 dan ook hoger dan in 2019 (pre-corona). Dit komt overeen met het landelijke beeld.

Tot slot is het aantal registraties van digitale criminaliteit tussen 2022 en 2023 gestegen met 6%. Als we verder terugkijken, zien we dat het aantal delicten digitale criminaliteit al langer toeneemt van 5 delicten per 10.000 inwoners in 2012 naar 60 delicten per 10.000 inwoners in 2023 (met uitzondering van een piek tijdens de coronajaren).

Cijfers over de onveiligheidsgevoelens in 2023 in Nijmegen op basis van de Veiligheidsmonitor en de lokale Burgerpeiling worden in de loop van 2024 verwacht. Uit de meest recente Burgerpeiling blijkt dat het percentage Nijmegenaren dat zich in de buurt vaak of soms onveilig voelt, in de periode 2011-2019 geleidelijk is afgenomen van 19 naar 15%. In 2021 zagen we weer een lichte stijging: het percentage dat zich 'vaak' onveilig voelt bleef gelijk (iets meer dan 2%), het percentage dat zich 'soms' onveilig voelt, steeg van 12,5% naar ruim 14%. De Veiligheidsmonitor laat qua trend een vergelijkbaar beeld zien voor Nijmegen, behalve dat daar geen toename in onveiligheidsgevoelens in de buurt is in 2021.

Prioritaire thema's

1. Aanpak van discriminatie

Onze opgave bij de aanpak van discriminatie ligt in het feit dat we in onze stad geen enkele vorm van discriminatie en uitsluiting tolereren. De ambitie vanuit Veiligheid berust op de onderstaande drie pijlers.

Landelijke ontwikkelingen & de anti-discriminatievoorziening

De laatste jaren is de maatschappelijke aandacht voor discriminatie en racisme landelijk en lokaal gegroeid. Hoewel het aantal meldingen bij de anti-discriminatievoorziening (ADV Vizier) in Nijmegen al jaren stabiel is, laten de gemelde incidenten zien dat blijvende aandacht voor dit thema nodig is. Dit doen we onder meer door de financiering van ADV Vizier, die een preventieve taak in de aanpak van discriminatie heeft. De landelijke ontwikkelingen, zoals de mogelijke versterking van de landelijke aanpak discriminatie en racisme, en het vervolg op het onderzoek naar het functioneren van de ADV's, blijven we nauwgezet volgen. Sinds 1 januari 2024 is er een landelijk meldpunt discriminatie, waarmee mogelijk de drempel om discriminatie te melden wordt verlaagd.

Preventie discriminatie en racisme

In het coalitieakkoord is voor de periode 2023-2026 jaarlijks €100.000,- opgenomen voor de preventie van discriminatie en racisme in algemene zin. Er is sprake van nauwe samenwerking tussen het veiligheids- en sociaal domein.

Concreet heeft afgelopen jaar op hoofdlijnen het volgende plaatsgevonden:

- Via de school-werk-fit-modules zetten de jeugdcoaches doorlopend in op het verbeteren van de weerbaarheid van jongeren. Daarbij maken zij het thema discriminatie bespreekbaar. Ook in 2023 is hieraan gewerkt.
- In 2023 heeft het Huis van Compassie meer dan 500 deelnemers gehad voor de dialoogbijeenkomsten. Doel van deze bijeenkomsten is dat stadgenoten die elkaar niet vanzelf tegenkomen met elkaar in gesprek gaan over onderwerpen die in hun dagelijks leven belangrijk voor hen zijn.
- In samenwerking met de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan en de Nachtburgemeester wordt actief aandacht besteed aan de onderwerpen straatintimidatie (zie hieronder bij 8.) en discriminatie ten behoeve van de sociale veiligheid in het uitgaansleven in Nijmegen.

We verwachten medio 2024 een plan te presenteren over de wijze waarop wij invulling willen geven aan de brede preventieve aanpak van discriminatie.

Regenboogagenda en LHBTIQ+

Met partners als politie, Vizier en het OM komen we regelmatig bijeen om de voortgang op anti-discriminatie te bespreken. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan het gevoel van (on)veiligheid van lhbtq+-personen. Ook hebben we een pilot uitgevoerd gericht op sociale veiligheid in het uitgaansleven. De pilot bestond uit een aantal trainingen voor personeel van Nijmeegse horeca en organisatoren van feesten. Tijdens deze trainingen is er aandacht voor de situatie van lhbtq+ personen, maar zeker ook voor andere

doelgroepen. Ten slotte voeren we naar verwachting in 2024 onderzoek uit naar de veiligheid en het welzijn van lhbtqi+ personen in Nijmegen.

2. Ondernijning

De Nijmeegse ondernijningsaanpak berust op de drie pijlers: weerbaarheid van de samenleving, weerbaarheid van de organisatie en bestuurlijke en integrale aanpak. Hiervoor dient de basis van ons werk op orde te zijn. Deze basis bestaat uit de inzet op bewustwording door middel van voorlichting, informatiegestuurd werken en aansluitende en elkaar versterkende (integrale) werkprocessen. Een samenvattend overzicht van onze inspanningen en resultaten is ook te vinden in de infographic ondernijning. We merken dat de toenemende werkdruk bij alle partners vraagt om een efficiëntere manier van werken en het maken van scherpe keuzes.

Een weerbare samenleving

Met het voorlichten van de Nijmeegse samenleving willen we bewustwording van ondernijning blijven vergroten. We willen onze inwoners en ondernemers alert maken en houden om ervoor te zorgen dat bewoners en ondernemers zelf barrières opwerpen om criminele activiteiten te weren. We voorzien hen hierin van tips, bijvoorbeeld hoe verhuurders hennepsteelt in hun panden kunnen voorkomen. In 2023 hebben we inwoners, ondernemers, veiligheidspartners, collega's en uw raad voorgelicht over hoe drugsproductie eruit ziet door middel van de ondernijningscontainer. In deze container wordt op een praktische manier uitgelegd hoe signalen van ondernijning en georganiseerde misdaad kunnen worden herkend met betrekking tot cocaïnehandel, hennepsteelt en productie van synthetische drugs. Ook bieden we diverse folders aan burgers aan gericht op het herkennen en melden van drugspanden. Online hebben we de regionale campagne 'Veilig in uw buurt' ingezet om bewustwording te creëren rondom herkenning van drugspanden in de wijk. Daarnaast is in Nijmegen de fototentoonstelling 'Open Je Ogen' geëxposeerd, waarbij de ernst en de diversiteit van mensenhandel in Nederland in beeld werden gebracht. Ook hebben we naar aanleiding van een incident (opslag van explosief materiaal in een garagebox) in Malvert een bewonersbijeenkomst georganiseerd. Deze bijeenkomst had tot doel uitleg te geven over onze mogelijkheden met betrekking tot de aanpak, maar ook om te luisteren naar mogelijke signalen van bewoners.

In 2024 gaan we met deze aanpak verder. We blijven investeren in voorlichtingscampagnes, met als doel de meldingsbereidheid te verhogen. Meldingen helpen ons immers om goed zicht te krijgen op de problematiek en gericht te interveniëren. We organiseren in 2024 minimaal één themaweek gericht op ondernijning. Ook blijven we samenwerking zoeken met het Platform Veilig Ondernemen en de verschillende bedrijvenverenigingen om aandacht te vragen voor het thema en bewustwordingsacties te organiseren. We geven extra aandacht aan kwetsbare gebieden.

Een weerbare organisatie

Om vroegtijdig te kunnen signaleren en interveniëren blijft ambtelijk en bestuurlijk eveneens aandacht nodig voor kennis over en weerbaarheid tegen ondermijning. Ook draagt dit bij aan het voorkomen dat de overheid (onbewust) criminaliteit faciliteert. Bijvoorbeeld dat we geen vergunning of subsidies verstrekken aan malafide ondernemers. We hebben hierop ingezet door verschillende interne trainingen te geven op het thema ondermijning. Daarnaast is ondermijning opgenomen in de gedragscode van de gemeente. In 2023 zijn er 32 signalen van ondermijning gemeld bij het interne meldpunt. Deze signalen zijn geanalyseerd en indien nodig opgepakt. Daarnaast is in 2023 gestart met de uitvoering van het plan van aanpak mensenhandel waarbij er onder andere een aandachtsfunctionaris Mensenhandel is aangesteld binnen de gemeente.

Komend jaar blijven we ons inzetten voor het vergroten van kennis in onze organisatie en om de risico's van ondermijning te laten zien, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Op basis van een districtelijke weerbaarheidsscan gaan we onderzoeken waar we in Nijmegen extra kunnen investeren om onze gemeentelijke weerbaarheid te vergroten. Daarnaast bieden we trainingen aan, waaronder signalering mensenhandel voor baliemedewerkers.

Bestuurlijke en integrale aanpak

We werken lokaal en districtelijk integraal samen aan de aanpak van ondermijning. We werken informatiegestuurd en signaalgericht. We zetten bestuurlijke maatregelen in wanneer het kan en wanneer dit effectief is in de aanpak. We richten ons op de verschijningsvormen van ondermijning zoals dealen in de wijk, maar proberen ook de criminele netwerken die achter deze criminele industrie zitten te doorbreken en te weren. Nijmegen mag geen voedingsbodem zijn. Signalen van ondermijning worden verrijkt en besproken in het Lokaal ondermijningsoverleg, het samenwerkingsverband RIEC en het Zorg- en Veiligheidshuis.

In 2023 hebben we negen panden gesloten op basis van de Opiumwet voor periodes tussen 3 en 12 maanden. Het gaat om zowel handelslocaties als drugsproductielocaties. Hiermee geven we een signaal af en stoppen we de overlast die gepaard gaat met drugscriminaliteit. Een keer is een dwangsom opgelegd in plaats van een sluiting. Er zijn 76 integrale controles uitgevoerd in de stad. Integrale controles kunnen een middel zijn om reactief en proactief op te treden bij signalen van ondermijning. Meldingen en onveiligheidsgevoelens van onze inwoners nemen we serieus, naar aanleiding hiervan hebben we 23 garageboxen gecontroleerd. Dit jaar continueren we de inzet van integrale controles.

De pilot last onder dwangsom voor kennelijk dealen is geïntensiveerd. Hiermee pakken we een van de meest gemelde vormen van drugsoverlast aan. Dit heeft geleid tot een eerste verbeuringsbesluit. Hiermee gaat de pilot in 2024 een nieuwe fase in en zal inzichtelijker worden of een last onder dwangsom een effectief middel kan zijn in de strijd tegen drugsoverlast.

Ook zijn we afgelopen jaar een pilot gestart voor een integrale signaal- en casustafel gericht op Mensenhandel binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze pilot loopt door in 2024.

In 2024 wordt het instrumentarium van bestuurlijke maatregelen uitgebreid. De reeds lang aangekondigde uitbreiding van de zogenaamde wet Victoria (artikel 174a Gemeentewet) zal in werking treden. Hiermee wordt het mogelijk woningen of besloten lokalen te sluiten als bij het pand sprake is van ernstige ordeverstoring door (dreiging met) ernstig geweld of als door een wapenvondst de openbare orde ernstig wordt verstoord.

Ten slotte hebben we in 2023 weer vol ingezet op Bibob. In totaal zijn er ruim 130 procedures afgerond, waarvan 97 bij alcohol- en exploitatievergunningen. Ook bij vastgoedtransacties en bouw- en milieuvergunningen hebben we Bibob ingezet. Daarnaast is de Bibob-screening op huishoudelijke hulp gedaan. Daarmee is de pilot voor Bibob in het sociaal domein afgerond. In 2024 continueren we Bibob in het sociaal domein, waardoor komend jaar extra aanbestedingen worden getoetst om risico's op zorgfraude en zorgcriminaliteit tegen te gaan. Daarnaast wordt komend jaar onderzocht hoe Bibob toegepast kan worden op nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet biedt.

3. Veilige wijken

Binnen het thema Veilige wijken stonden afgelopen jaar drie speerpunten centraal: de Veiliger Wijkteams, bewonersbetrokkenheid en de samenwerking met het sociaal en fysiek domein. Komend jaar zullen we hieraan verder blijven werken.

De Veiliger Wijkteams

Per stadsdeel wordt door het Veiliger Wijkteam (VWT) een veiligheidsaanpak gericht op de openbare ruimte geprogrammeerd en uitgevoerd. Vanuit het VWT bevordert de gemeentelijke regisseur Veiligheid de integrale samenwerking tussen interne en externe (veiligheids)partners, zoals wijkagenten, toezichthouders, woningcorporaties en jongerenwerk. Daarbij wordt ingespeeld op actualiteiten, trends en ontwikkelingen. Belangrijke uitgangspunten zijn risicogeorieënterd en informatiegestuurd werken, met als doel vroegtijdig signaleren en interveniëren. In 2023 is er bijvoorbeeld een integrale aanpak georganiseerd om de introductieweek voor studenten goed en veilig te laten verlopen en de overlast in het centrum te beperken. Daarnaast zijn overlastgevende en criminele groepen in beeld gebracht en diverse interventies ingezet. De aanpak van overlast en incidenten op de Waalstranden is gecontinueerd en er is intensief samengewerkt om de aanpak van hotspots zoals Joris Ivensplein en Kronenburgerpark te verbeteren. Ook hebben de regisseurs signalen van overlast rond de opvang van asielzoekers opgepakt. Ten slotte zijn er ook kleine interventies ingezet om de leefbaarheid en veiligheid in de wijken te vergroten. Overigens werken we hiervoor niet alleen gebiedsgericht. De casusgerichte aanpak van de regieteams multiprobleemhuishoudens vormt hierop een belangrijke aanvulling.

In 2023 hebben gesprekken plaatsgevonden met Halt om de samenwerking te intensiveren met het oog op preventie van wapens, jonge aanwas en ondermijning. De verdere verkenning en uitwerking hiervan ligt in het Nijmeegse plan 'Perspectief voor onze jeugd. Een stevige basis voor de aanpak van jeugdcriminaliteit' (zie ook onder 6).

Daarnaast is in het kader van de aanpak van wapenbezit en -geweld de campagne "wapens en jongeren" gevoerd. De strategie hierbij was de inzet van sleutelfiguren met wie jongeren zich identificeren en bij wie ze terecht kunnen als ze worden geconfronteerd met problemen. Dit bleek een succesvolle strategie. Uw raad is hierover geïnformeerd in de brief van 7 juli 2023. In 2024 gaan we de mogelijkheden verkennen om deze campagne in aangepaste vorm opnieuw in te zetten. Om meer zicht te krijgen op de aard en omvang van wapenbezit onder jongeren, zijn hierover vragen opgenomen in de Gezondheidsmonitor Jeugd. De uitkomsten van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 worden medio 2024 verwacht. Ook hebben we meer inzicht gekregen in wapenbezit bij andere doelgroepen. In 2024 verkennen we welke interventies voor welke doelgroep het beste kunnen worden ingezet.

In de criminaliteitscijfers zien we dat een groot gedeelte van de mishandelingen en drank- en drugsgelerateerde overlast in het centrum plaatsvindt, met name in het uitgaansgebied. In 2023 is het convenant Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU) ondertekend. Hiermee wordt ingezet op een veiliger uitgaansleven, zowel in de openbare ruimte als in de uitgaansgelegenheden. Door bij te dragen aan betere gedragsregels in het uitgaansgebied willen we overlast voorkomen. Daarnaast zetten we in op preventie van negatieve effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid van jongeren en gaat specifieke aandacht uit naar de grote populatie studenten in onze stad.

Bewonersbetrokkenheid

In 2023 zijn er verschillende initiatieven opgezet om te investeren in de relatie met de bewoners uit de wijken en de betrokkenheid bij de aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsproblemen te vergroten. Zo waren politie, toezicht, woningcorporatie en de regisseur veiligheid aanwezig met een kraam op de markt in Hatert. Een deel van de bewoners van Hatert is moeilijk te bereiken en de betrokkenheid bij de wijk is bij deze bewoners laag. Door aanwezigheid op de markt is toch gesproken met bewoners over de wijk, over manieren waarop zij met (veiligheids)partners in contact kunnen komen en bijvoorbeeld meldingen kunnen doen. Ook heeft wijkteam Dukenburg in de Meijhorst geëxperimenteerd met spreekuren voor bewoners. Hier werd in wisselende mate gebruik van gemaakt.

Bij actualiteiten die grote impact hebben op de leefbaarheid, hebben de wijkregisseurs bijeenkomsten georganiseerd om met bewoners samen te werken aan een passende aanpak. Te denken is onder andere aan de aanpak rond de komst van de noodopvang Winkelsteeg.

Komend jaar onderzoeken we hoe we deze initiatieven kunnen doorontwikkelen en op welke wijze deze initiatieven in andere wijken kunnen worden toegepast.

In verschillende wijken is behoefte aan buurtpreventie. In 2024 ontwikkelen we per gebied een aanpak. Daarbij hebben we, indien relevant, aandacht voor de toename van diefstal van/uit overige voertuigen en het relatief hoge aantal fietsendiefstallen. Daarnaast willen we verkennen hoe we ondernemers kunnen stimuleren extra preventieve maatregelen te nemen tegen winkeldiefstal.

In de afgelopen jaren is samen met de wijkraden een visie geformuleerd op hun eigen rol. Ook hebben we geïnvesteerd in de relatie tussen de wijkteams en de wijkraden. Komend jaar blijven we daarop inzetten.

Samenwerking sociaal en fysiek domein

In de wijkteams werken regisseurs veiligheid, sociaal en fysiek samen als vooruitgeschoven post van de gemeente aan schone, hele en veilige wijken. De wijkteams zijn in het afgelopen jaar steeds zichtbaarder geworden in de wijken. We merken echter dat continuïteit in de samenwerking belangrijk is voor het slagen ervan; zowel binnen het wijkteam als in de relatie met anderen. Onder andere personele wisselingen bemoeilijken dit. In 2024 zullen we hier bijzondere aandacht voor hebben en onderzoeken hoe wijkgericht werken verder kan worden versterkt.

Afgelopen jaar hebben we de extra gelden uit het coalitieakkoord benut om de veiligheidsproblematiek in de stad beter en meer integraal aan te pakken. Door het inzetten van een regisseur jeugd en een jeugdcoach in het centrum versterken we het vroegtijdig signaleren van en interveniëren op jeugdproblematiek. Hierdoor leggen we een betere verbinding met het Zorg- en Veiligheidshuis, zodat partners passende maatregelen kunnen treffen.

Voor de integrale aanpak hotspots in het centrum hebben we ons in 2023 sterk ingezet op intensivering van de samenwerking binnen het centrumgebied om de veiligheidsproblematiek in de stad beter en integraal aan te pakken. In 2024 zetten we de extra gelden ook weer in ter versterking hiervan. Dit doen we door de inzet van een extra themaregisseur.

Afgelopen jaar hebben we de hotspotlocaties in het centrumgebied met de grootste leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken in kaart gebracht. Vervolgens zijn we aan de slag gegaan met versterken van de samenwerking tussen in- en externe partners. Zo is voor de hotspotlocatie Kronenburgpark en Joris Ivensplein een bewonersbijeenkomst georganiseerd, waarbij alle betrokken disciplines van de gemeente en overige partijen aanwezig waren. Deze bijeenkomst heeft niet alleen bijgedragen aan het creëren van begrip en draagvlak bij bewoners, maar ook bij betrokken partijen. Door de intensieve samenwerking en de betrokkenheid van bewoners zijn de klachten afgenomen. Over de evaluatie hiervan is uw raad geïnformeerd bij brief van 6 juni 2023.

In 2024 gaan we met deze werkwijze verder, zoals bij de aanpak van de overlast in de omgeving van de Van Schevichavenstraat. Hierover hebben wij u geïnformeerd bij brief van 16 januari 2024.

Daarnaast hebben we de integrale samenwerking verbeterd door aan te haken bij Koers voor de Binnenstad. Aandacht voor sociale veiligheid integreren we in de projecten die daaruit voortvloeien. Door interne en externe partners te betrekken bij ontwikkelingen, dragen we bij aan het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid in de binnenstad.

4. Digitale criminaliteit

Zoals in 2022 het geval was, hadden we ook afgelopen jaar beperkte capaciteit beschikbaar voor de aanpak van digitale onveiligheid. De reguliere deelname aan regionale expertgroepen op het gebied van digitale onveiligheid en monitoring van het regionale cyberbeeld hebben we gecontinueerd. Daarnaast hebben enkele concrete interventies in Nijmegen plaatsgevonden gericht op jongeren en ondernemers. Zo heeft 're_b00tcmp Oost-Nederland' plaatsgevonden in het Goffertstadion. Dit evenement is erop gericht om jongeren die affiniteit hebben met IT weerbaar te maken tegen het ontwikkelen van een cybercriminele carrière. Ook heeft het congres 'Better Safe Than Sorry' plaatsgevonden in Nijmegen. Dit congres was gericht op ondernemers uit Gelderland-Zuid, met als doel om hen voor te lichten over het thema cyber. Tot slot zijn in 2023 vanuit de gemeente preventieve tips gedeeld op de on- en offline kanalen. Met deze activiteiten dragen we met kleine stapjes bij aan het versterken van risicobewustzijn en handelingsperspectief bij jongeren, ouderen en kleine en middelgrote ondernemers. Maar onze ambities zijn groter dan dat. De omvang van de geregistreeerde digitale criminaliteit en de daarbij horende schade, alsmede de langetermijnontwikkeling op dit gebied rechtvaardigen een meer structurele inzet op dit thema.

In 2024 starten we daarom met 'HackShield', een online game gericht op bewustwording van de kansen en gevaren van internet en hoe zich tegen die gevaren te weren. We beginnen, gelijktijdig met andere gemeenten in Gelderland-Zuid, met een licentie voor drie jaar. In de eerste twee jaar richten we ons met name op jongeren van 8-12 jaar en hun ouders. In het derde jaar richten we de campagne op jongeren van 13-16 jaar en (minder digitaal vaardige) volwassenen.

We intensiveren onze aanpak van digitale criminaliteit ook met het Nijmeegse plan 'Perspectief voor onze jeugd. Een stevige basis voor de aanpak van jeugdcriminaliteit' is opgenomen (zie ook onder punt 6 'Jonge aanwas in de criminaliteit'). Hackshield is één van de interventies uit dat plan.

Daarnaast gaan we in 2024 verder met onze verkenning van andere geschikte interventies met een structureler karakter en stimuleren we samenwerking tussen alle relevante partners gericht op digitale weerbaarheid van ouderen en kleine en middelgrote ondernemers. Waar mogelijk zullen we lokaal aandacht vragen voor (landelijke) campagnes gericht op preventie van digitale criminaliteit. Zo willen we een landelijke campagne onder meer gericht op het verminderen van online fraude lokaal aandacht geven.

5. Zorg & Veiligheid

Zoals in de vorige veiligheidsbrief is uitgelegd, werken we binnen het thema Zorg & Veiligheid domeinoverstijgend samen aan complexe problematiek om de maatschappelijke veiligheid te bevorderen. We zetten in op een persoonsgerichte aanpak met als doel het verbeteren van de veiligheid op straat en het verminderen van overlast. Hiervoor hebben we een aantal instrumenten, zoals het werk van de regieteams multiprobleemhuishoudens, het doorbraakteam en het Zorg- & Veiligheidshuis. Met deze instrumenten gaan we onverminderd door. Daarbovenop voeren we in 2024 diverse activiteiten uit, die passen bij onze pijlers: preventie en vroeginterventie, maatwerk voor individu en wijk, bevorderen van samenwerking.

De cijfers van het Zorg- & Veiligheidshuis 2023 kunnen hier nog niet worden vermeld in verband met de overgang naar een nieuw registratiesysteem. We zullen uw raad hierover informeren in het jaarverslag Zorg- & Veiligheidshuis Gelderland-Zuid zodra dit gereed is.

Aanpak personen met verward gedrag

In het afgelopen jaar zien we dat het aantal meldingen rondom mensen met verward gedrag toeneemt. In sommige gevallen is niet alleen sprake van overlast, maar ook van strafbare gedragingen. De tijd dat de politie bezig is met deze doelgroep neemt toe. Bovendien neemt de maatschappelijke verontwaardiging en de (woon)overlast toe en daarmee het draagvlak voor de extramuralisatie af.

In het Zorg- en Veiligheidshuis rijk van Nijmegen en Regieteam Nijmegen werken de GGZ, Meldpunt Bijzondere Zorg, politie en Plurijn intensief samen om de aanpak van mensen met verward gedrag te verbeteren. Voor de aanpak van verwarde personen hebben we een palet aan mogelijke interventies voorhanden, variërend van de inzet van zorg en hulpverlening tot aan meer dwingende maatregelen als een crisismaatregel en gebiedsverboden. In casusoverleg ontwikkelen de partners een aanpak en stemmen ze interventies op elkaar af. Dankzij de intensieve en langdurige aanpak zijn er korte lijnen in de keten, waardoor personen in de juiste zorg terechtkomen.

Toch is er een kleine groep binnen deze aanpak die overlast blijft plegen. Hierbij zijn we afhankelijk van wetgeving en lukt het niet altijd om iemand in de juiste, gedwongen, zorg te krijgen. Bovendien hebben sommigen geen huisvesting en kunnen na een opname nergens terecht, waardoor het traject stagneert. Deze knelpunten zullen in de aanpak met de ketenpartners in 2024 verder uitgewerkt worden om tot een duurzame oplossing te komen.

Overigens zetten we niet alleen in op persoonsniveau. Ook in de openbare ruimte pakken we actief overlast door verwarde personen aan (zie het thema Veilige wijken).

Aanpak woonoverlast

De Regieteams in Nijmegen proberen woonoverlast in de wijken terug te dringen, de problemen binnen de multiprobleemhuishoudens op te lossen of beheersbaar te maken en dreigende uithuiszetting voor kwetsbare huishoudens en gezinnen met minderjarige kinderen te voorkomen.

Verbeterde werkafspraken met politie en woningbouwcorporaties in 2023 hebben in de praktijk geleid tot een effectievere aanpak van ernstige vormen van woonoverlast. In 2023 zijn er in totaal 9 bestuurlijke rapportages ernstige woonoverlast ontvangen van de politie, waarin een toename is te zien van woonoverlast veroorzaakt door personen met psychische problemen. In de meeste van deze zaken is er inmiddels actie ondernomen zoals het ontbinden van de huurovereenkomst door de woningbouwcorporatie of een waarschuwing aan de overlastveroorzaker.

Voor het eerst is besloten de Wet aanpak woonoverlast in te zetten bij ernstige en langdurige overlast. Deze wet kan ingezet worden indien sprake is van ernstige en langdurige overlast vanuit een woning. Deze wet kan alleen worden ingezet nadat alle andere beschikbare middelen (zoals bijvoorbeeld hulpverlening en bemiddeling) zijn uitgeput zonder het gewenste resultaat. In dit geval was hiervan sprake en is besloten aan de overlastveroorzaker gedragsaanwijzingen op te leggen.

Persoonsgerichte aanpak dak- en thuislozen

In Nijmegen werken we integraal samen met politie, Toezicht & Handhaving, GGD en IrisZorg (MFC: dag- en nachtopvang) om een doorbraak te creëren in de aanpak van overlastgevende en zorgmijdende Nijmeegse dak- en thuislozen. In deze zogenoemde Top 15/15 wordt een dynamische lijst met bekende overlastgevers en zorgmijders besproken. Daarbij wordt gezocht naar een duurzame persoonsgerichte aanpak vanuit het oogpunt van de dak- en thuisloze zelf. Lotsverbetering staat daarbij voorop waarmee we afname van de overlast beogen. Deze aanpak maakt onderdeel uit van de integrale aanpak hotspotlocaties in het centrumgebied, waaronder de aanpak in de omgeving van de Van Schevichavenstraat.

Ontwikkelen nazorgteam ex-gedetineerden

Met behulp van Rijksmiddelen is een team nazorg opgezet. Het doel van team nazorg is om Nijmeegse burgers al tijdens en na detentie te begeleiden bij het op orde krijgen van de leefgebieden. Team nazorg verstevigt zijn informatiepositie door een breder netwerk te betrekken bij de nazorg. Het team intensificeert de begeleiding van gedetineerden bij de terugkeer naar de maatschappij door (frequenter) bezoeken tijdens detentie. Door het intensiveren van de begeleiding tijdens detentie, het vergroten van de bestaanszekerheid en het bieden van maatwerkoplossingen optimaliseren we de leefomstandigheden, waardoor het recidive risico vermindert en de maatschappelijke kosten afnemen.

Uitvoeringsprogramma levensloopzorg

Het Zorg- en Veiligheidshuis werkt samen met Pro Persona aan de Levensloopbenadering voor mensen met ernstige problematiek. Binnen deze aanpak bieden we langdurige ondersteuning en zorg op alle levensgebieden mede met het oog op het verminderen van maatschappelijke onveiligheid. In onze Top X Plus aanpak worden momenteel zo'n 35 personen besproken. Twee personen daarvan zitten in de levensloopaanpak. Aangezien de ernst en de impact van deze kleine groep mensen die ernstig, gevaarlijk of ontwrichtend gedrag vertoont niet afneemt, zullen in het voorjaar van 2024 aanvullende afspraken worden gemaakt om de aanpak te verbeteren. Daarnaast werken we aan

gerichte voorzieningen voor deze doelgroep zoals een time-out voorziening of (semi-)permanente huisvesting.

Tippelzone

Op dit moment geldt in Nijmegen een registratieplicht voor straatsekswerkers ter bevordering van de handhaving in de openbare orde en het mogelijk maken van zorgaanbod voor de straatsekswerkers. Dit beleid heeft geleid tot juridische procedures waarin onder andere wordt geëist dat deze registratieplicht wordt losgelaten. Hierover hebben we u in maart 2023 geïnformeerd. De uitspraak van de rechter zal mogelijk consequenties hebben voor ons tippelzonebeleid. Afhankelijk van de uitkomst van de juridische procedure zal er opnieuw gekeken worden naar het beleid voor de tippelzone. Hopelijk komt hierover in 2024 meer duidelijkheid.

Samenwerking regionaal strategische agenda Zorg & Veiligheid

In 2023 is er gewerkt aan het vormgeven van een nieuwe governancestructuur binnen de regionale samenwerking op zorg en veiligheid. De aanpassingen gaan over het afschalen van het aantal bestuurlijke overleggen, een scherpere scheiding tussen operationele en bestuurlijk strategische vraagstukken en het daarop inrichten van de overlegstructuren. In plaats van themagerichte stuurgroepen komt er één Bestuurlijk Overleg Netwerk Zorg en Veiligheid. Bestuurders van zowel gemeente als van zorg- en justitiële organisaties nemen hieraan deel. Daarnaast blijven er diverse ambtelijke experttafels bestaan. Daarmee is dit doel gerealiseerd en is het geen lokale prioriteit meer binnen dit thema.

6. Jonge aanwas in de criminaliteit

Het IVP spreekt de ambitie uit om risicojeugd en kwetsbare jongeren eerder in beeld te krijgen en te komen tot een aanpak van jonge aanwas in de criminaliteit. We zetten hierbij in op laagdrempelige interventies om te voorkomen dat er sprake is van crimineel en strafbaar gedrag.

In 2023 is naast de reguliere briefings in de wijken onder leiding van de regisseurs veiligheid een gezamenlijke briefing in het centrum gestart. Dit omdat hier niet zozeer veel jongeren wonen, maar wel verblijven. Hierdoor is er beter zicht gekomen op de overlastgevende jongerengroepen in het centrum. Daarnaast is individueel maatwerk verricht zoals met een-op-eenbegeleiding en het vinden van een bijbaan. Ook hebben we in Nijmegen sinds Coronatijd jongerenwerk op de scholen.

Wekelijks komen circa twintig zorgleerlingen bij de jeugdcoaches met als doel het trainen van de weerbaarheid. Hiermee willen we onder andere uitval voorkomen. Dit levert de jeugdcoaches een betekenisrelatie en een betere informatiepositie op. Dit heeft onder andere geleid tot het voorkomen van diverse vechtafspraken tussen groepjes jongeren.

Privacyregels maken het echter lastig om in de wijken op individueel niveau in een vroeg stadium informatie uit te wisselen tussen jongerenwerkers, politie en scholen om de jonge aanwas vroegtijdig te beteugelen. In 2024 zal informatie-uitwisseling één van de speerpunten zijn waarmee we aan de slag gaan in het kader van het plan van aanpak 'Perspectief voor onze jeugd. Een stevige basis voor de aanpak van jeugdcriminaliteit.'

Voor dit plan zijn middelen toegekend vanuit het Rijksprogramma Preventie met Gezag. De ambities uit het IVP krijgen hiermee een impuls.

Het plan bestaat uit vier programmalijnen. Met de eerste programmalijn willen we inzicht krijgen in de aard en omvang van risicojeugd, jonge aanwas, doorgroeiers en harde kern jeugd. Daarnaast zetten we in op versterking van de integrale samenwerking. Met de uitvoering van de tweede programmalijn versterken we de (online) weerbaarheid van risicojeugd en gezin. In de derde programmalijn willen we bij jonge aanwas eerder ingrijpen en corrigeren. Ten slotte richt de vierde lijn zich op de aanpak van jongeren die zich bezig houden met zware criminaliteit. Over de inhoud van het programma hebben wij u geïnformeerd bij brief van 28 november 2023, waarnaar wij hier kortheidshalve verwijzen.

In 2024 starten we met de uitvoering van dit plan. We beginnen met een netwerkanalyse, die samen met OM en Politie een nog beter beeld moet geven van de aard en omvang van de hiervoor genoemde doelgroepen. Daarnaast wordt in 2024 alvast begonnen met het vernieuwen van het 7-stappenmodel dat wordt gebruikt bij signalen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, intensiveren we de samenwerking in de wijkbriefings en starten we met de interventie HackShield (zie ook thema digitale veiligheid). De overige onderdelen van het plan van aanpak worden uitgevoerd in de periode 2025-2026.

7. Polarisation en maatschappelijke ontwrichting

De verhoudingen tussen burgers onderling lijken te verharderen, evenals de houding van personen richting de overheid. Gelukkig is er in Nijmegen nog steeds sprake van een brede middengroep, die zich doorgaans rustig of redelijk gedraagt, en een kritische, maar tegelijkertijd ook een open houding ten opzichte van de overheid heeft. Het is erg belangrijk om met deze mensen contact te blijven houden. Dit doen we door ontmoetingen te stimuleren en sociale cohesie en verbindingen in de wijken te versterken. Denk hierbij onder andere aan de eerder genoemde dialoogbijeenkomsten, activiteiten voor de jeugd in de wijken en het investeren in maatschappelijk werk en in inzet van sleutelfiguren. Verder verbinden we de aanpak van het thema polarisation goed met aangrenzende thema's als inclusie, sociale veerkracht, extremisme en (anti-)discriminatie.

8. Aanpak straatintimidatie

Afgelopen jaar hebben we deelname aan het programma Veilige Steden verlengd. De gelden die daaruit voortvloeien gebruiken we voor de uitvoering van ons meerjarenbeleidsplan 2023-2026. Het meerjarenbeleidsplan omvat de volgende speerpunten:

- We voeren het maatschappelijk gesprek over seksueel grensoverschrijdend gedrag met inwoners.
- We stimuleren positief gedrag in het uitgaansleven en bij evenementen met inzet van de landelijke 'Ben je oké?'-campagne.
- We richten ons op trainingen voor professionals, onder meer over hoe zij kunnen bijdragen aan een veiligere en inclusievere horeca voor zowel publiek als personeel.

- We monitoren de aanscherping van de Wet seksuele misdrijven. Waar nodig bereiden we ons voor op wijzigingen.
 - We ondersteunen activiteiten van diverse netwerkpartners direct of indirect betrokken bij het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag.
 - We werken samen met andere beleidsterreinen zoals de kwaliteitsmeter veilig uitgaan (KVU), de nachtvisie, discriminatie, LHBTIQ+ en de Regenboogagenda.
- We richten ons hiermee, samen met diverse partners, op het verbeteren van de veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte en horeca in Nijmegen, alsmede het verstevigen van de beweging die is gericht op het voorkomen en aanpakken van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

In 2023 zijn we gestart met de invulling hiervan. Zo heeft in het voorjaar van 2023 de preventiecampagne seksueel grensoverschrijdend gedrag in de publieke ruimte 'Praat samen over de grens' plaatsgevonden. Deze campagne richtte zich – met inzet van lokale ambassadeurs – op bewustwording en het aanmoedigen van positief gedrag. In het najaar van 2023 zijn trainingen gegeven aan horecaprofessionals omtrent het thema sociale veiligheid, grensoverschrijdend gedrag en gendergerelateerd geweld. Daarnaast heeft de Nachtburgemeester een start gemaakt met de voorbereidingen van een jongerenpanel ten behoeve van de sociale veiligheid in het uitgaansleven. Dit jongerenpanel zal in het eerste kwartaal van 2024 plaatsvinden.

Kernthema's

9. Openbare orde

Zoals in het IVP is benoemd, staat onze aanpak van vraagstukken ten aanzien van de openbare orde in het teken van het reguleren van demonstraties en de aanpak van supportersgeweld rondom wedstrijden in het betaalde voetbal. Daarnaast richt onze openbare orde-aanpak zich op allerlei aspecten die nu onder de noemer van hiervoor genoemde thema's zijn gebracht, zoals horeca en evenementen, veilige wijken en ondermijning. Bovendien heeft de zorg voor verwarde personen steeds meer impact op het maatschappelijk leven in de openbare ruimte. De openbare-ordebevoegdheden van de burgemeester en de handhaving daarvan dragen bij aan de veiligheid en leefbaarheid in de publieke ruimte. Denk daarbij aan gebiedsverboden, bevoegdheden in het kader van de Wet openbare manifestaties en noodbevoegdheden. Ook maatregelen als de inzet van camera's en voorlichting aan pandeigenaren ter voorkoming van kraken zijn gericht op voorkomen en beperken van problemen in de openbare ruimte. Aldus raakt de aanpak van vraagstukken ten aanzien van de openbare orde uiteenlopende thema's, hetgeen het belang van dit kernthema voor ons veiligheidsbeleid laat zien.

Demonstraties

Het aantal demonstraties in Nijmegen is sinds corona gestabiliseerd rond 70 per jaar. Dat zijn er flink meer dan voor Corona (20 demonstraties per jaar). Maatschappelijke polarisatie en internationale betrekkingen hebben een grote impact op het aantal, de omvang en de risico's van demonstraties in Nijmegen. Zo zien we een toename van demonstraties in solidariteit met Oekraïne, maar ook tegen het conflict in de Gazastrook.

Deze demonstraties zijn afgelopen jaar vreedzaam verlopen maar hebben wel hun impact op de stad, de inwoners en ook de inzet van onze medewerkers, zoals van Toezicht & Handhaving, en die van onze partners. Bovendien neemt niet alleen het aantal demonstraties toe, maar zien we ook bezetting van panden (zoals banken en tankstations). Deze veranderingen nopen tot extra alertheid bij demonstraties, in gesprek zijn met groeperingen in de stad om signalen op te halen en mogelijke onrust in een vroeg stadium te duiden en te ontzenuwen, en extra voorbereiding van bestuursrechtelijke maatregelen. Ook vragen zowel lokale als landelijke protesten om extra inzet van politiecapaciteit. Dit gaat ten koste van de inzet van de politie in onze wijken.

Supportersgeweld voetbalwedstrijden

Samen met N.E.C. geven we een vervolg aan het door hen ingediende maar gezamenlijk opgestelde plan van aanpak “*Aanvallen en verdedigen van veilig en gastvrij voetbal*” naar aanleiding van de supportersrellen in 2021. Dit houdt in dat we samen met de club bezig zijn met de Persoonsgerichte Aanpak, een groepsaanpak hebben en werken aan een gastvrije en veilige omgeving bij het voetbal. We hanteren het uitgangspunt dat het positief belonen van supporters belangrijk is en we vooral samen met de supporters en de supportersvereniging kijken hoe we binnen de regels de wedstrijden van N.E.C. goed en veilig kunnen laten verlopen. Inmiddels hebben we twee derby’s gehad waarbij uitsupporters welkom waren en deze zijn door de gezamenlijke inspanningen op kleinere incidenten na goed verlopen.

Jaarwisseling

Evenals andere jaren is er ook dit jaar integraal ingezet op een veilige jaarwisseling met vuurwerkverbod. Vanuit meerdere partners zijn maatregelen getroffen en activiteiten bedacht om escalatie tijdens en in aanloop naar de jaarwisseling te voorkomen. Zo zijn er maatregelen getroffen bij de vondst van vuurwerk door de politie en werkt de ODRN aan het opleggen van een last onder dwangsom wanneer er sprake is van een grote hoeveelheid vuurwerk in een woning. Toezicht & Handhaving, de Veiliger Wijkteams en onze jeugdcoaches spelen een belangrijke rol bij de signalering en preventief aanbod voor jongeren. Ook zijn in aanloop naar de jaarwisseling alle risicolocaties in beeld gebracht en hebben we zoveel mogelijk brandbare objecten uit de openbare ruimte verwijderd. We hebben vuurwerkoverlast gemonitord op basis waarvan we bijvoorbeeld extra toezicht hebben ingezet. De integrale inzet wordt in de komende tijd geëvalueerd.

Experiment Gesloten Coffeeshopketen

Na jaren voorbereiding gaat eindelijk de experimenteerfase van het Experiment Gesloten Coffeeshopketen van start. Tijdens het experiment wordt enerzijds onderzocht of een goed functionerende gedecriminaliseerde cannabisketen te realiseren is, van teelt tot verkoop. Anderzijds is het de bedoeling de effecten hiervan op volksgezondheid, criminaliteit, veiligheid en overlast in kaart te brengen. Half december 2023 is de aanloopfase in Breda en Tilburg gestart, waarna de verwachting is dat voor 15 juni 2024 de overige pilotgemeenten zullen aansluiten en de overgangsfase ook in Nijmegen zal starten. De voorbereidingen voor het Experiment in Nijmegen zijn nu in volle gang en betreffen juridische regelingen, voorbereiding van de handhaving en een preventieplan. Ook worden

de coffeeshops ondersteund in hun voorbereiding, zowel door de gemeente als het Rijk. De medewerkers van de coffeeshops in Nijmegen krijgen in 2024 een verplichte coffeeshop cursus aangeboden door IrisZorg. Een belangrijk doel van de cursus is dat deze medewerkers in contact komen met preventiewerkers van verslavingszorginstellingen en het lokale preventieve verslavingszorgaanbod leren kennen. Dit kan bijdragen tot samenwerking tussen preventiewerkers en coffeeshops.

10. Veilige evenementen, horeca en markten

De kern van het werk binnen dit thema bestaat uit het beoordelen van vergunningsaanvragen met het oog op veiligheid. Om de transparantie te verbeteren en betrokkenen snel duidelijkheid te kunnen geven, hebben we afgelopen jaar belangrijke stappen gezet om de vergunningverleningsprocessen te verbeteren. Deze zullen we komend jaar verder perfectioneren. Ook blijft risicogestuurd werken een belangrijk speerpunt en gaan we verder met het optimaliseren van de informatievoorziening. Dit doen we met het doel veilige evenementen, horeca en markten in de stad te kunnen laten plaatsvinden.

Continueren en perfectioneren vergunningverleningsprocessen

In 2023 zijn de vergunningen allemaal op tijd verleend. Dit hebben we voor elkaar kunnen krijgen door de komst van extra medewerkers. De financiering van deze medewerkers is niet opgenomen in onze begroting, maar zijn eenmalig gefinancierd met programmagelden. Structurele inzet is echter nodig. Daarnaast hebben we onze processen en werkwijzen vastgelegd, zodat we de continuïteit van processen kunnen waarborgen en ondernemers en organisatoren weten waar zij aan toe zijn. Aankomend jaar gaan we de huidige processen verder optimaliseren. Uitgangspunt is dat we ons hierbij verplaatsen in de situatie van de ondernemer of organisator, zonder daarbij de verantwoordelijkheid van de organisator of ondernemer zelf uit het oog te verliezen. Het aantal evenementen is stabiel gebleven in 2023. Naast de introductieweek, Koningsdag en de Vierdaagse die elk jaar terugkeren, staan er voor 2024 vier grote MOJO concerten op de planning. Voor deze grote(re) evenementen is meer afstemming nodig in de voorbereiding en tijdens het evenement dan voor een gemiddeld ander evenement. Over het vereiste veiligheidsoverleg voeren wij de regie.

Voor wat betreft de horecaverunningen zien wij dat de stijging van vorig jaar inmiddels is gestabiliseerd. Afgelopen jaar hebben wij veel gedaan aan de interne processen rondom de horecaverunningen en in 2024 moet dit ook voor de aanvragers goed merkbaar zijn door verbeterde informatievoorziening op de website en inzichtelijkheid in de processen. In coronatijd hebben veel ondernemers hun terrassen uitgebreid. Inmiddels zijn de vergunningen hiertoe aangepast of hebben ondernemers besloten de situatie terug te brengen naar die van voor corona. We merken dat de openbare ruimte in het stadscentrum steeds beperkter wordt en er daardoor steeds meer vragen worden gesteld over huidige terrasvergunningen en of de feitelijke situatie daarmee in overeenstemming is. In het begin van 2024 zal hierop door Toezicht worden gecontroleerd.

Risicogestuurd werken

We zetten bij de veiligheid van evenementen in op risicogestuurd werken. Daarbij maken we, zowel in de voorbereiding als tijdens het evenement, telkens een zorgvuldige afweging met betrekking tot de risico's in plaats van het volgen van alle regels. Bij deze risicoafweging stellen we ons bijvoorbeeld de vraag of het afwijken van een regel direct leidt tot een risico of in hoeverre risico's reëel zijn. Belangrijk hierbij is dat we ons allen bewust zijn van het feit dat er risico's worden genomen, maar dat we deze weloverwogen nemen. Afgelopen najaar hebben we hierover een sessie georganiseerd voor alle adviseurs van diverse organisaties bij evenementen. Ook in 2024 blijven we hiervoor aandacht vragen.

Optimaliseren informatievoorziening

Op het gebied van de informatievoorziening is een pilot gestart voor een 'ondernemerspunt voor evenementen'. Dit is een service om mee te denken met organisatoren van (met name kleinschalige) evenementen waardoor het gemakkelijker wordt om een aanvraag te doen.

Afgelopen jaar hebben wij op diverse evenementen gewerkt met de schouwapp. In deze app komt alle aangeleverde informatie samen in een overzicht, zodat alle betrokkenen over dezelfde informatie beschikken en voor de organisator duidelijk wordt waar, onder meer gelet op de veiligheid, verbetering nodig is. Daarnaast is er een tekentool ontworpen voor kleine organisatoren die niet beschikken over dure of ingewikkelde tekenprogramma's, maar wel aan de vereisten moeten voldoen. We verwachten in 2024 met deze tool te kunnen gaan werken.

Ten slotte richten we ons op de verbetering van informatiegestuurd werken, waardoor we trends en ontwikkelingen zien, daarop beter kunnen inspelen en onze interne processen daarop kunnen afstemmen. Dit allemaal met het doel tijdig vergunningen te verstrekken en wachttijden te beperken. Zo weten ondernemers, maar ook bewoners eerder en beter waar zij aan toe zijn.

11. Veilige fysieke leefomgeving

In het kader van het IVP vatten we onder veilige fysieke leefomgeving de gemeentelijke crisisorganisatie en de samenwerking vanuit het veiligheidsdomein met voornamelijk de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ).

Gemeentelijke crisisorganisatie

Net als in 2022 kenmerkte het afgelopen jaar zich door minder langdurige rampen en crises. De inzet vanuit onze ramp- en crisisorganisatie richtte zich dit jaar met name op gaslekkages, branden en andere kortdurende incidenten. De crisisopvang voor de Oekraïners heeft uiteraard onze blijvende aandacht.

Onze activiteiten in de ramp- en crisisorganisatie onder de noemer van Bevolkingszorg zetten we onverminderd voort. We gaan uit van de zelfredzaamheid van onze inwoners, maar ondersteunen bij rampen en crises op het moment dat het nodig is. Hiervoor staan medewerkers 24/7 klaar. Zo is inzet gepleegd bij een schietpartij in 2023 bij een garagebox

in de Malvert, bij een incident met een omgevallen boom tijdens een storm en bij een brand op nieuwjaarsdag op de Kerkstraat.

De toekomst van onze ramp- en crisisorganisatie hangt samen met de ontwikkelingen die ingezet worden vanuit de Veiligheidsregio. U bent bij brief van 29 november 2023 geïnformeerd over de koers van de toekomstbestendige bevolkingszorg in het “Regionaal beleidsplan 2024-2027 van de VRGZ”. Dit houdt voor ons in dat komend jaar in het kader staat van het vakbekwaam maken van alle functionarissen in hun nieuwe rol en het afscheid nemen van medewerkers die geen rol meer hebben in de nieuwe structuur.

Samen met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid blijven we monitoren waar de grootste risico's liggen voor ons als gemeente. Hierover bent u geïnformeerd in het risicoprofiel van Nijmegen (deel van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 van de VRGZ). Natuurbranden zijn voor ons als bosrijke gemeente een risico. Vanaf 2024 nemen we daarom deel aan de Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing met als doel de kans op onbeheersbare natuurbranden en de effecten ervan op termijn te verkleinen. Enerzijds richt deze aanpak zich op het identificeren van risicovolle objecten om vervolgens te bezien hoe we omgaan met bijvoorbeeld brandveilige terreininrichting, ontruimingsplannen, communicatie en gedragsmaatregelen, bereikbaarheid voor hulpverlening en een risicogerichte benadering voor vitale objecten. Anderzijds sluiten we aan bij de initiatieven voor aanpassing in de inrichting van natuurgebieden die er op provinciaal niveau al zijn.

Organiseren van de samenwerking

Bij fysieke veiligheid staan daarnaast de thema's brandveiligheid, de constructieve veiligheid van bouwwerken en het voorkomen van veiligheidsrisico's door milieuhandhaving centraal. In de kern gaat het daarbij vooral om onze relatie met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ): hoe zorgen we samen voor een veilige fysieke leefomgeving?

In 2023 hebben er allereerst op het gebied van risico- en informatiegestuurd werken verschillende casus voorgedaan waarbij uw raad betrokken is geweest. Voorbeeld hiervan is de casus aan de Joulesstraat, waarbij risicogestuurd werken in de praktijk is gebracht. Hierover bent u geïnformeerd bij brief van 28 maart 2023.

Daarnaast bent u bij brief van 7 maart 2023 geïnformeerd over de beleidsevaluatie brandveiligheid en constructieve veiligheid en op 11 juli 2023 over het onderzoeksrapport betreffende de evaluatie van de pilot proportionele brandveiligheid. Het beleid van de gemeente Nijmegen is gericht op risicogestuurd werken. Daarbij zetten we in op de eigen verantwoordelijkheid van eigenaren, gebruikers en organisatoren om de brandveiligheid en constructieve veiligheid van bouwwerken en activiteiten zoveel mogelijk te waarborgen. Uit de evaluatie blijkt echter dat het werken volgens dit beleid ingewikkeld is. De afspraak is dat uw raad op regelmatige basis met ons in gesprek gaat over dit thema. Ten slotte vinden we elkaar op beleidsmatig en ambtelijk niveau in meerdere overleggen over beleid, casuïstiek en uitgangspunten. In 2024 continueren we deze samenwerking.

Afsluiting

Met deze brief hebben we u een beeld geschetst over wat er per veiligheidsthema in 2023 is gebeurd en wat er in 2024 staat te wachten. U heeft verzocht om themasessies over jeugd en wapens en over verwarde personen. Wij komen op korte termijn met een voorstel hierover. Voor nu gaan we ervan uit u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester